

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens förvaltning

Jenny Karlsson

Datum 2023-09-12

Dnr KS 2021/0137

Till Kommunstyrelsen

Svar på motion nr 15/2021 av Michael Solander (MP) - Fossilfria fordon och maskiner i kommunens regi

Sammanfattning

Motionen avser ett förslag på att kommunen ska ta fram en plan för hur alla fordon och maskiner i kommunens regi, inkluderande upphandlade områden kan göras fossilfria till 2030. Sedan motionen skrevs har Miljö- och klimatprogram 2030 tagits fram vilket bland annat innebär att kommunen har antagit målet om att bli en fossilfri kommun till 2030. Det innebär också att en årlig uppföljning och analys av antagna miljömål implementeras. Minst en gång per mandatperiod kommer Kommunfullmäktige också ta fram en handlingsplan för att nå måluppfyllelse, exempelvis genom uppdrag till nämnderna.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Avslå motion nr 15/2021 med hänvisning till att kommunen redan arbetar med att uppnå fossilfrihet för fordon.

Bakgrund

För kommunens verksamheter handlar målet om fossilfrihet för fordon om klimatkrav för:

1. Egna ägda eller leasade fordon, inklusive bilpool
2. Upphandling av drivmedel, det vill säga vilket bränsle som tankas i den befintliga fordonsflottan
3. Upphandlade transporttjänster, inklusive transport av varor samt arbetsmaskiner såsom entreprenader.

Kommunens egna fordon står för en mycket mindre del av klimatpåverkan, men är viktig. Att ändra krav i upphandlade tjänster är ett löpande arbete som görs i takt med att gamla avtal går ut.

Åtgärder som pågår för fossilfria transporter:

- De nya upphandlingsriktlinjerna anger att alla verksamheter ska ställa lämpliga miljö- och hållbarhetskrav i upphandlingar och ta kontakt med hållbarhetsstrateg för att få hjälp att

Tjänsteutlåtande

ställa lämpliga krav för att uppnå kommunens miljömål. Ett aktivt samarbete mellan Inköps- och upphandlingsenheten och hållbarhetsfunktionen pågår.

- Införande av klimatväxling för bilresor med privat bil i tjänsten samt flygresor pågår.
- Implementering av kommunens resepolicy, bland annat informationskampanj om reserutiner, klimatväxling och cykelpool pågår och planeras för hösten.
- Skarpare klimatkrav i transporttunga upphandlingar.¹
- Nya riktlinjer för förmånsbilar.

Framåt behöver tjänsteorganisationen se över och utveckla uppföljningen av hållbarhetskrav.

Förvaltningens slutsatser

Då Miljö- och klimatprogram 2030 antagits sedan motionen skrev anser förvaltningen att en separat plan för målet om fossilfrihet inte behövs. Arbete för att uppnå miljömålen pågår och en årlig uppföljning förbereds. Minst en gång per mandatperiod ska Kommunfullmäktige ta fram en handlingsplan för att nå målen i Miljö- och klimatprogrammet, exempelvis genom uppdrag till nämnderna.

Ett av nyckeltalen för att följa upp miljömålet om en fossilfri kommun är andel fossilfritt bränsle i kommunkoncernen. Där ingår både kommunens fordonsflotta (inklusive Armada och Roslagsvattens tjänstebilar), avfallstransporter och upphandlade samhällsbetalda transporter samt upphandlade entreprenader som har arbetsmaskiner. Dessa nyckeltal, liksom all uppföljning av Miljö- och klimatprogrammet, kommer första gången rapporteras i början av 2024 för år 2023. Det ger en transparens och möjlighet för både medarbetare och invånare att följa hur kommunen ligger till i förhållande till målet.

Bilagor

1. Motion nr 15/2021 av Michael Solander (MP) - Fossilfria fordon och maskiner i kommunens regi

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Ann Hallner
Kvalitets- och hållbarhetschef

¹ När nya upphandlingar som innefattar transporter eller arbetsmaskiner görs så ställs krav på fossilfrihet och årlig inrapportering av andel fossilfria bränslen. Klimatkraven ställs i en trappstegsmodell så att full fossilfrihet uppnås till 2030. Exempel på transporttunga avtal som fått dessa krav är skolbuss (specialfordon och taxi), drift av gata och park, vägmarkeringar samt service av kopieringsapparater. Likaså har miljökrav på fordon, utbildning inom ecodrivning och däck ingått. Gällande parkskötsel ställdes exempelvis ett krav på enbart eldrivna handverktyg.

Digitala Signaturer